

Prihodnost v Alpah

Novice o projektu

December 2007, št. 11/2007
www.cipra.org/prihodnost

Str. 1: Mi, Alpe! – Izšlo 3. poročilo o Alpah

Str. 2: Alpski teden 2008 – razlog za praznovanje!

Str. 2: Storitve za prebivalce podeželskih gorskih območij

Str. 2: Siders/CH: izmenjava znanja o področju participacije

Str. 3: Novo na www.cipra.org/prihodnost

Str. 3: Prenos znanja na globalni ravni: izmenjava znanja in ljudi

Str. 3: Prihodnost v Alpah tudi z didaktičnega vidika in kot dober primer

Str. 4: Sprejeta odločitev o finančni podpori za 14 novih projektov v okviru projekta DYNALP²

Str.4: NENA: proces vzpostavljanja mreže

Mi, Alpe! – Izšlo 3. poročilo o Alpah

"Mi, Alpe! Ljudje ustvarjamo prihodnost" Tako se glasi naslov 3. poročila o Alpah, ki je izšlo v francoščini, italijanščini, nemščini in slovenščini.

Poročilo temelji na študiji, ki jo je CIPRA opravila v okviru projekta Prihodnost v Alpah in je obenem tudi eden najuspešnejših dosežkov tega projekta.

3. Poročilo o Alpah prikazuje, kako so sodobni, dinamični in uspešni posamezniki v številnih krajih na območju Alp na različne načine začeli novo dobo. Kaže, na koliko različnih domiselnih načinov se lahko upremo, denimo, odseljevanju prebivalstva in begu možgan.

V prvem delu 3. poročila o Alpah so zbrane reportaže, ki pripovedujejo o ljudeh, ki se zavzemajo za rešitve. Kreativno, inovativno in uspešno. Švicarska vasica, ki je s pomočjo interneta premagala odrezanost od sveta. Nova renesansa regionalne železnice v Italiji. Idilična dolina v Sloveniji s statusom zavarovanega območja, ki ga upravljajo domačini. Uspešni lesni tehnik, ki je deželo Vorarlberg spremenil v Meko za arhitekta z vsega

sveta. Vsi ti primeri so zbrani v zbirki znanja projekta Prihodnost v Alpah.

Zanimive reportažne članke in zgovorne posnetke so prispevali novinarji in fotografi ugledne nemške agencije, ki sodeluje z velikimi mediji v Nemčiji, pa tudi z znanimi imeni, kot je New York Times Magazine. Drugi del poročila prikazuje strokovno ozadje na poljuden način. Opisani primeri dobre prakse sploh niso redki. Postali so nosilci trenda prihodnjega razvoja na območju celotnega alpskega loka.

V tretjem delu so nanizane številke in dejstva o temah, kot so gospodarstvo, promet, prebivalstvo in prostorski razvoj. Prikazana so s pomočjo preglednic, grafov in zemljevidov.

3. poročilo o Alpah je namenjeno prebivalcem in obiskovalcem alpskega sveta, odgovornim posameznikom in strokovnim krogom v Alpah in zunaj njih, skratka vsem, ki jih skrbi za prihodnost Alp in se pri svojem vsakodnevnem delu ali v prostem času zavzemajo za ekološki in trajnostni razvoj.

Informacije in naročila: CIPRA International, <http://www.cipra.org/sl/3-porocilo-o-alpah> (sl)

Alpski teden 2008 – razlog za praznovanje!

V francoski regiji Pays des Ecrins bo od 11. do 14. junija 2008 drugič zapored potekal Alpski teden, na katerem bodo sodelovali akterji iz celotnega alpskega prostora in razpravljali o trajnostnem razvoju.

Ker so bile izkušnje s prvim Alpskim tednom (Kranjska Gora, 2004) pozitivne, so velike alpske mrežne organizacije (ISCAR, CIPRA, Omrežje občin "Povezanost v Alpah", ALPARC in Club Arc Alpin) sklenile, da bodo prireditve ponovno organizirale leta 2008. Namen Alpskega tedna je spodbuditi dialog med različnimi skupinami posameznikov, ki aktivno delujejo na področju trajnostnega razvoja, oblikovani pa bodo tudi predlogi, kako lahko organi javnega sektorja in predvsem Alpska konvencija svoje dejavnosti in ukrepe usmerijo v trajnostno inovativnost.

V petih vsebinskih sklopih se bodo zvrstila predavanja in razprave o naslovni temi "Inovacije [v] Alp[ah]". Šlo bo za inovacije, ki so povezane z izzivi, ki jih prinaša trajnostni razvoj v Alpah.

Ob tej priložnosti želimo hkrati proslaviti zaključek projekta Prihodnost v Alpah. To se bo zgodilo v večernih urah v sredo, 11. junija 2008, ko bomo med seboj poklepetali, kaj prigriznili in morda tudi zaplesali. Prisrčno vabljeni vsi, ki ste sodelovali pri projektu!

Več informacij na <http://www.alpweek.org> (de/fr/it/sl/en).

Projekt „Prihodnost v Alpah“ se je uspešno zaključil: dober razlog za praznovanje!

© CIPRA International

Mednarodne delavnice „Širjenje znanja – povezovanje ljudi“

Storitve za prebivalce podeželskih gorskih območij

Storitve javnega interesa so bistvenega pomena za trajnostni razvoj na podeželskih gorskih območjih.

© CIPRA France

Na delavnici, ki je bila 4. in 5. oktobra 2007 v francoskem kraju St. André les Alpes, se je zbralo 80 udeležencev, med katerimi so bili tudi predstavniki javnih institucij (občin, občinskih zvez, pokrajin), društev in različnih drugih državnih ustanov. Vsi so za predstavljeno tematiko pokazali veliko zanimanja in tvorno sodelovali v razpravah. Delavnico so organizirali CIPRA Francija, Društvo za mrežni razvoj območij in storitev (ADRETS), zveza občin Pays A3V in njihov svet za razvoj.

Udeleženci so se strinjali, da imajo storitve javnega interesa pomembno vlogo pri uveljavljanju trajnostnega razvoja na podeželskih gorskih območjih, poskušali pa so tudi opredeliti trende, ki trenutno veljajo pri združevanju in specializaciji storitev. Različne in nazorne predstavitve, delovne skupine in strokovne ekskurzije so po eni strani pokazale, kako pomembne so pobude za ohranjanje visokokakovostnih in za

vsakogar dostopnih storitev. Po drugi strani pa je postalo jasno, da se te pobude soočajo s številnimi problemi, kot so dejstvo, da niso deležne priznanja ter dolgoročne podpore in evaluacije. Vse te težave so še posebno izrazite na odročnejših predelih, kjer strukture med seboj niso tako povezane; soočajo se z izzivom, kako se prilagoditi hitrim spremembam tehničnih, političnih in finančnih zahtev na storitvenem področju.

Delavnica je bila namenoma organizirana v eni od razvojno šibkejših regij, v kateri so motivirani deležniki in dinamične strukture oblikovali pobude, ki so lahko v zgled tudi drugim. V smislu prispevka k projektu Prihodnost v Alpah je delavnica tako nazorno prikazala izreden pomen, ki ga imajo storitve javnega interesa za prebivalce oz. skupno življenje v Alpah.

Rezultati delavnice bodo v kratkem objavljeni na spletni strani www.cipra.org/prihodnost.

Mednarodne delavnice „Širjenje znanja – povezovanje ljudi“

Siders/CH: izmenjava znanja o področju participacije

V Sidersu je 6. in 7. decembra 2007 kot zadnja v okviru niza delavnic "Širjenje znanja - povezovanje ljudi" potekala delavnica, na kateri se je okoli 50 avstrijskih, francoskih, švicarskih in nizozemskih strokovnjakov za prostorsko planiranje in okolje posvetilo vprašanju, v kolikšnem obsegu je potrebna udeležba javnosti v projektih na področju prostora in okolja, in si pri tem izmenjalo lastne izkušnje in znanja. Delavnico sta v sodelovanju z Visoko strokovno šolo Zahodne Švice, Skladom za trajnostni razvoj gorskih regij in Naravnim parkom Wallis Pfyn-Finges organizirali CIPRA in švicarska institucija za izobraževanje o trajnostnem razvoju „sanu“.

V prvem delu prireditve so udeleženci v okviru t.i. „World Cafe“, torej z uporabo participativne metode za večje skupine, pripravili vprašanja, s katerimi so se ukvarjali naslednja dva dni. Tematiko so konkretizirali s tremi različnimi primeri procesa participacije: v kolikšni meri je participativni proces prispeval k uspešni izvedbi akcijskega načrta „Okolje in zdravje“ v turističnem kraju Crans-Montana v Švici; način delovanja participacije v organizacijskih strukturah Unescovega biosfernega parka Entlebuch/CH in

prilagajanja različnim situacijam; kako je participacija tematskih interesnih in geografskih skupin omogočila realizacijo velikega projekta, kot je tretja revitalizacija reke Rone. Naslednjega dne je bila na programu poglobljena izmenjava posameznih participativnih konceptov, kot npr. uporaba novih tehnologij. Sicer pa so udeleženci želeli izkoristiti nova poznanstva tudi po zaključeni delavnici, ko so v pogovorih nadaljevali z izmenjavo izkušenj.

Rezultati delavnice bodo v kratkem objavljeni na spletnih straneh www.sanu.ch in na www.cipra.org/prihodnost.

Novo na www.cipra.org/prihodnost

Gradivo delavnice „Upravljanje prometa in obiskovalcev na gorskih območjih“, ki bo od 10. do 11. maja 2007 v Gozdu Martuljku, je sedaj na voljo v rubriki „Downloads“.

Prenos znanja na globalni ravni: izmenjava znanja in ljudi

26-letna Mussarat Parveen iz Pakistana se je še s 25 predstavnikami azijskih gorskih regij udeležila izobraževalnega programa, ki ga je v sodelovanju s CIPRO organizirala organizacija za nadaljnje izobraževanje InWent. Mussarat Parveen v Pakistanu sodeluje pri programu "Aga Khan Rural Support Program". Gre za razvojno organizacijo, ki v obliki participativnih procesov s pomočjo vaških in ženskih organizacij poskuša zmanjšati revščino ter izboljšati življenjske razmere prebivalcev v gorskih regijah. Tako kot preostali udeleženci je tudi Mussarat Parveen v šestih mesecih bivanja in z opravljenim jezikovnim tečajem v Nemčiji pridobila zadostno poznavanje nemškega jezika, da je lahko opravila šesttedensko prakso pri CIPRI International v Schaanu (prvo od dveh pripravništev, ki ju predvideva program za nadaljnje usposabljanje).

26-letna Mussarat Parveen iz Pakistana se je še s 25 predstavnicami azijskih gorskih regij udeležila programa nadaljnje usposabljanja.

© Gemeindeforum Allianz in den Alpen

„Med programom, ki se osredotoča na upravljanje sprememb,“ je povedala Mussarat, "sem med drugim spoznala tudi komunikacijske veščine in metode pri obvladovanju konfliktnih situacij. V času moje prakse pri CIPRI sem se seznanila z metodami prenosa znanja, ki so bile obravnavane v okviru projekta Prihodnost v Alpah in поблиže spoznala tudi dinamiko mrežnega delovanja CIPRE. Z zanimanjem sem spremljala jubilejno slovesnost Omrežja občin v avstrijskem kraju Schruns in delavnico o kompetenci za delovanje, ki je sledila. V preteklih mesecih sem si ogledala številne projekte na področju energije, turizma in socialnega kapitala. Pridobila sem številne nove ideje, ki bi jih lahko uporabili tudi v Pakistanu. V turizmu, denimo, sem se zelo navdušila nad preživljanjem počitnic na kmetijah oz. kmečkim turizmom – to bi lahko pomenilo nove perspektive za turizem v severnem delu Pakistana, ki je po 9. 11. 2001 zelo upadel.“

Program organizacije InWent se nadaljuje in udeleženci bodo januarja 2008 imeli novo možnost, da opravijo prakso pri alpskih organizacijah in inštitucijah, ki se ukvarjajo z okoljem in trajnostnim razvojem. Projekt Prihodnost v Alpah je z nadaljnjim posredovanjem znanja z alpskega območja in prenosom le-tega na druge gorske regije pomembno prispeval k prenosu znanja na globalni ravni. Sodelovanje z go. Mussarat je bilo tudi za sodelavke in sodelavce CIPRE zanimiva priložnost soočiti se s pakistansko kulturo in spoznati neko drugo realnost.

Prihodnost v Alpah tudi z didaktičnega vidika in kot dober primer

Sredi januarja 2008 bo v okviru projekta Prihodnost v Alpah izšla istoimenska zgoščenka, ki bo vsebovala učno gradivo in gradivo za učitelje in pri tem izhajala iz rezultatov omenjenega projekta. Poglavitnih osem tem - krajinska politika, razvojni trendi, upravljanje sprememb, ustvarjanje regionalne dodane vrednosti, socialna kompetenca, zavarovana območja, mobilnost in procesi odločanja – bo posredovalo vsebino iz projektne faze alpKnowhow v didaktično ustrezni obliki s številnimi opozorili in napotki glede strokovne literature, spletnih strani in projektov iz prakse. Aktualne razmere v Alpah na področju hribovskega kmetijstva, gorskega gozda, turizma, podnebja, energije, krajine, biotske raznovrstnosti, odnosov med podeželjem in mestom, kulture, gospodarstva in raziskovalne dejavnosti ponazarja dvanajst osnovnih dokumentov, za katere so ustrezne informacije in podatke zagotovili mednarodni strokovnjaki. Zgoščenka je izšla v angleščini, predvideno pa je, da se bo uporabljala v okviru univerzitetnih in visokošolskih programov.

Pred kratkim so Stefan Bauer-Wolf, Harald Payer in Günter Scheer izdali priročnik o regionalnem razvoju z naslovom „Kompetenca na področju mrežnega delovanja zagotavlja uspeh“, v katerem je kot uspešen primer dobre prakse natančno predstavljen tudi projekt Prihodnost v Alpah. Bibliografija: Erfolgreich durch Netzwerkkompetenz – Handbuch für Regionalentwicklung. Stefan Bauer-Wolf, Harald

Payer, Günter Scheer (izd.). 2008. Založba Springer-Verlag Wien/New York. 191 str.. ISBN 978-3-211-73126-0.

Sprejeta odločitev o finančni podpori za 14 novih projektov v okviru projekta DYNALP²

Dne 14. septembra je mednarodna žirija izbrala 14 novih projektov, ki bodo pri izvajanju deležni finančne podpore DYNALP². Gre za paleto projektov, ki segajo od manj obsežnih (npr. ponovna raba starih zgodovinskih pohodniških poti v italijanski občini Polcenigo), do z geografskega in operativnega vidika zahtevnejših projektov (npr. zasnova umirjanja prometa v slovenskih Julijskih Alpah). Od 40 pri-spelih projektov trajnostnega razvoja v alpskih občinah je žirija izbrala in finančno podprla 4 projekte iz Avstrije, 3 projekte iz Francije in Švice, 2 iz Italije in ter po 1 iz Slovenije in Nemčije. Skupaj z 22 projek-ti, ki so bili izbrani v prvem razpisnem krogu, je projekt DYNALP² kar 36 projektom namenil finančno podporo v višini pribl. 500.000 EUR, pri čemer morajo občine same zagotoviti najmanj 50 % sredstev.

Projekti, ki so bili odobreni v prvem razpisnem krogu, so že objavljeni na <http://www.povezanostvalpah.org/dynalp> (de/fr/it/sl), v kratkem pa se jim bo pridružilo še 14 novih projektov.

NENA: proces vzpostavljanja mreže

Projekt NENA (Podjetniška mreža v Alpah – Network Entreprises Alps) se je v okviru programa Interreg III B začel izvajati marca 2006. Po 18 mesecih smo danes tik pred vzpostavitvijo mreže malih in srednje velikih podjetij, katerih gospodarjenje je usmerjeno v trajnostni razvoj.

V Bregenzu je od 26. do 28. septembra potekala večja prireditve, na kateri so udeleženci poročali in razpravljali o regionalnih virih, surovinah in energiji kot gonilnih silah regionalnega razvoja. Ob tej priložnosti so partnerji v okviru projekta NENA razpravljali tudi o vzpostavitvi mreže podjetij.

Projektni partnerji se osredotočajo predvsem na obnovljive vire energije, energijsko učinkovitost in oplemenitenost lesnopredelovalno verigo. Znotraj teh ključnih tem si prizadevajo za upravljanje inovacij, izmenjavo znanja in izkušenj, izobraževanje in nadaljnje usposabljanje ter za optimizacijo procesov in upravljanje presečišč posameznih členov verig ustvarjanja dodane vrednosti. Projekt se bo zaključil v začetku leta 2008. Vsealpska podjetniška mreža ponuja enkratno priložnost za dopolnitev in nadaljnji razvoj seznama ukrepov, izvedbo novih pobud in krepitev sodelovanja kot rezultat navedenega. Projekt se bo iztekel na začetku leta 2008. Trenutno tečejo dogovori o nadaljevalnem projektu v okviru pobude INTERREG.

O projektu „Prihodnost v Alpah“

Ciprin projekt „Prihodnost v Alpah“ je široko zastavljen projekt za upravljanje znanja, katerega cilj je spodbujanje trajnostnega razvoja Alp. Finančno ga podpira Sklad za varstvo narave MAV. CIPRA s projektom prispeva k uresničevanju Alpske konvencije. Da bi si izmenjali in v praksi preizkusili izkušnje in strokovno znanje ter s tem podali pobude za uveljavitev trajnostnega razvoja na območju Alp, se morajo ljudje, podjetja in inštitucije med seboj povezovati.

„Prihodnost v Alpah“ tako povezuje ter podpira nove in obstoječe pobude, ki med seboj usklajujejo interese varstva narave, potrebe prebivalstva in gospodarske cilje. V ta namen bodo zbrana in ovrednotena aktualna spoznanja znanstvenih raziskav in praktične izkušnje ter pripravljena tako, da jih bo mogoče uporabiti v praksi (alpKnowhow). Dostop do rezultatov bo številnim deležnikom omogočil projektni del alpService. Pilotnim projektom trajnostnega razvoja, kjer se bodo uporabljala ta znanja, bosta zagotovljena podpora in spremljanje njihovega izvajanja. Projektni del alpPerformance pa pilotnim projektom trajnostnega razvoja, kjer se bodo uporabljala ta znanja, zagotavlja podporo in spremljanje njihovega izvajanja.

Vsebinsko podlago projekta „Prihodnost v Alpah“ tvori naslednjih šest sklopov: ustvarjanje dodane vrednosti na regionalni ravni, socialna kompetenca, zavarovana območja, mobilnost, nove oblike odločanja, politike in predpisi.

Čas izvajanja projekta: julij 2004 - december 2007 - www.cipra.org/prihodnost